

אלמנה מן האירוסין במאי גביא - How will a widow after betrothal collect

Overview

recanted and said, we cannot maintain that in place where a כתובה is written, the rule is that she collects her כתובה, only if she presents her כתובה (for otherwise the husband can claim פרעתי [in opposition to the view¹ of ר' יוחנן]), for then how will an heirs will claim, 'we already paid her the כתובה מן האירוסין?! The heirs will claim, 'we already paid her the כתובה! Our תוספות explains why אביי did not use another proof.

asks:

ואם תאמר אלמנה מן הנישואין ובמקום שאין כותבין כתובה לפרוך במאי גביא² -

And if you will say, let אביי ask (to prove his point that פרעתי is not believed against a מקום שאין כותבין כתובה in a כתובה collect her כתובה מן הנישואין 'how will an (מעב"ד),

אי לא אמרינן דלא אמר כלום -

Unless we maintain like ר"י that לא אמר כלום ר"י!

explains the advantage of this question as opposed to the question אביי asked:

דמן האירוסין אין יכול להוכיח דאית לה כתובה³ ולפרוך מן הנישואין במקום שאין כותבין -

For אביי was not able to prove that an אלמנה מן האירוסין receives a כתובה at all, so let אביי ask from an אלמנה מן הנישואין (who certainly receives a כתובה) in a place where אין כותבין כתובה, how will she collect? This would seemingly prove that ר"י is correct that פרעתי is ineffective against a מעב"ד.

אלמנה מן הנישואין במקום שאין כותבין כתובה ר"י from answers, that we could not prove the ruling of ר"י: ויש לומר דבמקום שאין כותבין אתי שפיר דאינו נאמן לומר פרעתי -

And one can say; that in a מקום שאין כותבין, it is understood that he is not believed to claim פרעתי, even if we disagree with ר"י and maintain that פרעתי is נאמן even against a מעשה בי"ד, however in this case it is different -

כיון דלא נתקנה כתובה באותו מקום⁴ -

Since it was not instituted to write a כתובה in that place, therefore it is obvious that one cannot claim פרעתי without a valid proof (even if generally we disagree with ר"י and maintain that פרעתי is נאמן even מעב"ד). This explains why אביי did not use תוספות proof (from a מקום

¹ maintains כלום ר' יוחנן; you cannot claim פרעתי against a מעב"ד, such as a כתובה, unless there is valid proof that it was already paid.

² The heirs will always claim פרענו (we paid the כתובה), since she has no כתובה (for it is a כתובה מן האירוסין). This proves the ruling of ר"י that לא אמר כלום ר"י.

³ See the גמרא shortly. If an אלמנה מן האירוסין may not receive a כתובה at all, אביי has then no proof at all!

⁴ In such a place the rule will be כותבין שובר to protect the husband, but if the husband has no שובר, she collects.

– ⁵ (מקום שכותבין a from) פרעתי אינו נאמן (proof that s'abi will explain תוספות Now. (שאינן כותבין

אלא במקום שכותבין בשלמא אי לא נתקנה כתובה אלא בשביל תוספת⁶ -

However, in a מקום שכותבין; it is rightly understood (why we do not write a כתובה for an ארוסה), only if the writing of a כתובה was instituted, solely on account of the תוספות כתובה, so no one could claim פרעתי, for she is showing a כתובה (but without a כתובה she could not collect the תוספות כתובה) -

אבל מנה ומאתים⁷ אינו נאמן לומר פרעתי להכי מן האירוסין דאין לה תוספת לא תקינו כתובה -

However regarding the מנה מאתיים (מעב"ד (which is a ד), he is not believed to claim תוספות⁸, they did not institute to write a כתובה (since you cannot claim פרעתי against the כתובה which is a מעב"ד) -

אבל אי אף משום מנה ומאתים תקנו לכתוב כתובה דנאמן לומר פרעתי⁹ -

However, if we will maintain (not like ר"י) that they instituted to write a כתובה even for the מנה מאתיים, since he is believed to claim פרעתי even without a שובר (not like ר"י), so therefore if she is an אלמנה -

מן האירוסין נמי יהא נאמן לומר פרעתי ויתקנו¹⁰ לכתוב¹¹ כתובה:

מן האירוסין he should also be believed to claim פרעתי, so they should institute to write a כתובה even מן האירוסין! Otherwise how will the אלמנה collect her כתובה?!

Summary

⁵ Seemingly the same question we had on an אלמנה מן הנישואין במקום שאין כותבין כתובה (that he is not believed to claim פרעתי [even if we disagree with ר"י]), the same question is by an אירוסין that since we do not write a כתובה for an ארוסה, no one can claim פרעתי!

⁶ The תוספות כתובה (the amount the husband adds to the עיקר כתובה [the מנה מאתיים]) is not a מעב"ד, it is a personal commitment. In this case all agree that one can claim פרעתי (as is the rule concerning any claim [which is not a מעב"ד]). Therefore it was necessary to write this in a שטר (כתובה), and ancillary, also write the עיקר כתובה [for which a שטר is not really necessary, since it is a מעב"ד].

⁷ The כתובה payout, if one weds an אלמנה is a מנה, and if one weds a בתולה it is מאתיים. For this there is no need for a כתובה, since the husband cannot claim פרעתי (for לא אמר כלום).

⁸ A person is willing to give תוספות כתובה only if they live together as man and wife (נישואין), but not for אירוסין alone.

⁹ The issue at hand here is whether one cannot claim פרעתי for a כתובה (like ר"י), and therefore we do not need to write a כתובה (since she can always collect, unless he has a שובר); or whether we maintain that one can claim פרעתי on a כתובה (not like ר"י) and therefore we write a כתובה (for a נשואה). Therefore if we agree with ר"י that there is no need for a כתובה (a כתובה is only for the תוספות) we understand that by an ארוסה (which has no תוספות, there is no כתובה, and she collects nevertheless, since one cannot claim פרעתי against a כתובה. However if we disagree with ר"י and maintain that פרעתי is a valid claim (if the woman has no כתובה), we understand that a כתובה needs to be written (for a נשואה), so why did they not write a כתובה for an ארוסה as well, for otherwise she will never collect, since the heirs can always claim פרעתי?!

¹⁰ It is a place where כותבין כתובה (for נישואין), so why write a שובר for an ארוסה and he is not believed to claim פרעתי, it is more reasonable to write a כתובה (like we do for a נשואה) and he will be believed to claim פרעתי. See 'Thinking it over'.

¹¹ Tosfos maintains that the proof of אביי is not merely from the fact that since an ארוסה can claim her כתובה, this proves that פרעתי אינו נאמן (for we can ask that since כתובה לארוסה אין כותבין כתובה therefore נאמן [see footnote # 5]), rather the proof is from the fact that we were not מתקן to write a כתובה for an ארוסה, and פרעתי should be נאמן as in all other cases (see footnote # 10).

Even if one disagrees with ר"י, it is understood that במקום שאין כותבין כתובה, one is not believed with a claim of פרעתי on a כתובה. The proof from מן האירוסין is why were the חכמים not מתקן to write a כתובה for an ארוסה.

Thinking it over

Seemingly¹² writes that במקום שאין כותבין כתובה he will not be able to claim פרעתי. There is a special תקנה that even though generally one may claim פרעתי even against a מעב"ד, however by a כתובה, one may not claim פרעתי. Why cannot we therefore say that even though one may claim פרעתי against a כתובה (by a נשואה), nevertheless by an ארוסה there is a (similar) תקנה,¹³ that one cannot claim פרעתי?¹⁴

¹² See text by footnote # 4.

¹³ See footnote # 10.

¹⁴ See בית לחם יהודה אות תקצט (בד"ה אבל) and נחלת משה.